

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Medens vi endnu have - -

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Medens vi endnu have - -", i Blicher, Steen Steensen: *Udvalgte værker*, Gyldendal, 1982-83, s. 289. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-blich07-shoot-workid85691.pdf> (tilgået 16. juni 2021)

Anvendt udgave: Udvalgte værker

Medens vi endnu have - -

✂ Medens vi endnu have vor gode Fader Frederik i Provindsen, er det ikke afvejen at bringe til almindelig Kundskab herinde nogle Ytringer om Danmarks Konge og Statsforfatning, der for ikke længe siden har staaet i de engelske Journaler: Westminster-review og Edinburgh-review, under Løbet af en politisk Pennefejde. - Spørgsmaalet er: hvilken Regjeringsform der er den bedste? "Visse Philosopher" - siger den Ene - "have antaget, at af alle Regjeringsformer er uindskrænket Monarchie den bedste - - Erfaring synes at være deelt i denne Henseende; thi eet Sted findes Caligulaer og et andet Sted danske Konger." Forfatteren sætter altsaa vor Konge som en Antipode af Caligula; han tager i Historien de fuldkomneste Mønstre paa Tyran og Folkefader, som han kan finde, og - mærkeligt nok - gennemløber et Tidsrum af atten Secler, løber fra Rom igjennem Europa og lige op til Øresund, for at vise paa vores Frederik. Saaledes tænker en Engelskmand; kan der vel gives nogen Dannemand, der ikke er af samme Mening?

✂ "Dersom vi antage" - siger denne Forfatters Antagonist - vel at mærke! - "at en Regjerings Maal og Ende er at beskytte Borgernes Personer og Eiendom, saa maae vi ogsaa erkjende, at hvor dette Maal naaes, der findes det gode Regjeringsprincip. Dersom dette Maal naaes baade i Danmark og i de forenede Stater af Nordamerica, saa maa det, der gjør Regjering god, existere under hvilkensomhelst Titel eller Navn, baade i Danmark og i de forenede Stater." - Det er indlysende, at Forfatteren her udvælger det bedste Monarchie og den bedste Republik, han kjender, og finder, som hans Modstander, det første i Danmark.

✂ "Om Menneskene" - vedbliver han - "levede i Frygt for deres Liv og Eiendomme under Nero og under Nationalconventet, saa følger deraf: at de Aarsager, hvoraf slet Bestyrelse reiser sig, existerede 290 baade i det romerske Despotie, og i det franske Democratie. Hvad er da det, som, funden baade i Danmark og i de forenede Stater, men ikke funden i det romerske Kejserdømme, ej heller under Robes-pierres Vælde, gjør Regjeringer, der ere saa vidt forskjellige i Form, saa practisk gode? Det være hvad det være vil, men det er visselig ikke - - en demokratisk representativ Forfatning; for de Danske have ingen saadan."

✂ Vi tør maaskee svare den gode Britte: Aarsagen ligger i den oldenborgske Kongerækkes Caracteer og i Nationens. Despotie kunde ikke engang trives i Danmark - undtagen ved fremmed Hjælp, og da var det Invasion, Erobring - thi en Despot maa have saa mange Håndlangere, at han kan opstille en overvejende Magt mod den despotiserede Deel af Nationen. Af gamle Exempler see vi nu, hvor frugtesløse Forsøg af denne Natur have været; og hvad fordem ikke lod sig gjøre, vilde under nærværende større Oplysning være umuligt. Dette sidste indrømmer Britten selv, idet han siger: "En Konge i Danmark, i theroretisk Henseende den meest uindskrænkede Fyrste, vilde i praktisk Henseende finde det yderst misligt at anvende Grusomhed eller hengive sig til Tøjlesløshed." Hvor forskjællig er ikke denne Udlændings Mening fra vor berømte Landsmands Heibergs: at Danmark ingen Constitution har? og fra en Anonyms i Maanedskrivtet for Litteratur: at den danske Forfatning ikke taaler at discuteres?

✂ Ved at tale om Ligevægten i Staten, siger den Ene: "Ligevægtens Theorie er denne, at Folkets Hjælp vil søges af Aristocraterne, naar de trykkes af Kongen, og af Kongen naar han trykkes af Aristocraterne; og at Folket til Belønning vil erholde noget for sig selv, hvilket det just har i Danmark!" - Kan Forfatteren mene Andet, end den nødvendige og velgjørende Statsforandring af 1660?

✂ "Der er vistnok et Aristocratie i England, og vi frygte at dets Magt er større, end det borde være!" - Engellænderen tilstaaer her hvad Indsenderen i en vis Anledning havde paastaaet, og hvorfor han blev sigtet, som den der foer med Usandhed. - Lad os høre videre: "Det er øjensynligt, at den virkelige Fordeling af Magt, og ikke Navne eller Forsikkrelser, bestemmer Nationens Lyksalighed. Det representative System, skjøndt upaatvivlelig en stor og kostelig Opdagelse i Politiken, er dog blot een af de mange Maader, hvorpaa den demokratiske Deel af Samfundet kan holde de regjerende Faa Stangen. At visse Mænd ere udvalgte som Folkets Deputerede - at der er et Stykke 291 Papiir, som hjemler saadanne Deputerede en vis Magt - disse Omstændigheder give i og for sig selv ikke nogen Sikkerhed for god Regjering. Saadan en Constitution havde Frankrig - i Navnet! - medens - i Gjerningen! - et Oligarchie af Commiteer og Klubber traadte paa eengang de Vælgende og de Valgte under Fødder. - - Hvo er bedst istand til at forsvare sig selv: en stærk Mand med sine blotte Næver, eller en Krøbling betyngt med et Sværd, som han ej er istand til at løfte? Saaledes, troe vi, er Forskjællen mellem Danmark og visse nye Republiker, i hvilke de forenede Staters constitutionelle Former med Ivrighed ere efterabede. - See til det lange Parlament, paa den Dag da Carl (den 1ste) kom for at fængsle dets Medlemmer; og see saa igjen til dette samme Parlament, da Cromwell stampede med Foden paa dets Gulv! Paa hvilken Dag var dets tilsyneladende (formelle, nominelle) Magt størst? Paa hvilken Dag var dets virkelige Magt mindst? Nominel Undersaatlig, var det istand til at bekæmpe Suverænen - nominel Suveræn blev det kastet paa Døren af een af dets Tjenere. - Constitutioner ere i Politiken det selv samme som Papiirpenge i Handelen: de yde store Lettelser og Bekvemmeligheder; men vi maa ikke tillægge dem samme Værd som det, hvorfor de ere kun Representativer. De ere ikke Magt, men Symboler paa Magt; og ville i Nødstilfælde vise sig aldeles unyttige, med mindre den Magt, de representere, selv træder frem."

⌘ Da Indsenderens, i sin Tid fremsatte, Anskuelse af Danmarks Forfatning - bittert angreben af Een, som i Arotone og Potu aldrig var kommen til at gjøre mere end eet Project - kun fremkaldte een Lands-mands Forsvar, tør han vel, til Bilag ved sin politiske Troesbekjendelse, vedlægge Ovenstaaende af Udlændinge.

⌘ Forsynet bevare den danske Constitution! og Nationalitet! og give Fremtids Konger Frederik den Sjettes Aand og Hjerte!